

PROGRAM UDRUGE PODRAVSKIH STUDENATA ZA BOLJE SUTRA MLADIH KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

I. Strateški i upravljački okvir

1. Donošenje četverogodišnjeg Županijskog programa za mlade

Usvajanje obvezujućeg strateškog dokumenta (npr. za razdoblje 2026.-2030.) koji sadrži konkretne ciljeve, mjere, nositelje provedbe, rokove i osiguran proračun. Program se mora temeljiti na profesionalnom istraživanju potreba i stavova mladih u KKŽ, koje se provodi svake četiri godine. Postoji već sličan program, Razvojni program za mlade Koprivničko-križevačke županije za razdoblje od 2021. do 2027. no izvješća o provedbi istoga nisu dostupna i program nije mijenjan sukladno stanju u županiji od njegovog donošenja 2019. Slično kao i Radna skupina koja je izradila navedeni program predlažemo osnivanje odbora sastavljenog od županijskih vijećnika, stručnjaka i predstavnika Savjeta mladih koji kontinuirano prati provedbu Programa za mlade i predlaže poboljšanja.

2. Obvezno savjetovanje sa Savjetom mladih

Uvođenje pravila da se prijedlozi svih akata koji se tiču mladih moraju uputiti na mišljenje Savjetu mladih prije slanja na Županijsku skupštinu.

3. Kvota za mlade u tijelima odlučivanja

Osiguranje zastupljenosti mladih u radnim tijelima županije i upravnim vijećima ustanova kojima je županija osnivač. Smatramo kako je nužan barem jedan obvezni predstavnik Savjeta mladih u županijskim odborima koji se bave pitanjima mladih i skupštinama županijskih trgovačkih društava koja izravno donose odluke vezane uz mlade te rade s mladima.

4. Otvorene i dostupne sjednice Savjeta mladih

Održavanje tematskih sjednica Savjeta mladih otvorenih za javnost, uz rotaciju mjesta održavanja i mogućnost online sudjelovanja. Također vidljiva je potreba za češćim održavanjem sjednica Savjeta te bi se trebalo održavati barem jednom mjesečno.

II. Participacija i politička pismenost

1. Participativni proračun za mlade

Osiguranje određenog godišnjeg iznosa o čijoj raspodjeli direktno odlučuju mladi putem javnog poziva za predlaganje i glasanje o projektima (npr. mali komunalni projekti, organizacija javnih manifestacija za mlade i sl.).

2. Otvoreni dijalog s donositeljima odluka

Sudjelovanje predstavnika županijskih tijela na sjednicama Savjeta prilikom raspravljanja o temama kojima se ta tijela bave.

3. Kampanja za izlazak na izbore “Moj prvi glas je važan”

Provođenje neutralne, nadstranačke kampanje usmjerene na mlade koji prvi put glasaju.

4. Povećanje sudjelovanja mladih u biračkim odborima

Zalaganje da mladi čine minimalno 10% članova biračkih odbora na području županije tijekom parlamentarnih, predsjedničkih, europarlamentarnih i lokalnih izbora.

III. Obrazovanje i razvoj vještina

1. Unaprjeđenje sustava stipendiranja i financijskih potpora

Povećanje iznosa županijskih stipendija, uvođenje “brucošnice” za sve nove redovite studente s područja županije kao jednokratne financijske podrške u novom životnom razdoblju, stipendija za deficitarna zanimanja. Korištenje stipendija kao mjera za ulaganje u razvoj županije, privlačenje i ostanak talenata.

2. Promocija deficitarnih zanimanja

Promoviranje deficitarnih zanimanja i njihove važnosti učenicima osnovnih i srednjih škola te poticanje učenika na odabir istih za nastavak školovanja. Upoznavanje učenika te donositelja odluka sa statistikom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Koprivničko-križevačke županije kako bi se financijska sredstva usmjerila na njihov razvoj i edukaciju.

3. Modernizacija izvannastavnih aktivnosti

Pokretanje i financiranje suvremenih aktivnosti (npr. upravljanje bespilotnim letjelicama, AI alati, e-sport) te osiguravanje godišnjeg iznosa po svakoj srednjoj školi za aktivnosti koje predlažu i provode sami učenici.

4. Besplatne pripreme za državnu maturu

Organizacija i financiranje besplatnih priprema za obvezne ispite državne mature i dva-tri najpopularnija izborna predmeta za sve maturante u mjestu njihovog školovanja (Koprivnica, Križevci, Đurđevac). Financiranje priprema na način da se nastavnicima plaća naknada za pripreme što njima može biti dodatni poticaj i svojevrsno povećanje plaće te se učenicima olakšava to što ne moraju mijenjati okolinu i upućeni su u način rada.

5. Podrška međunarodnoj mobilnosti mladih

Uspostava županijske Erasmus+ info točke unutar agencije PORA za podršku u pripremi i razvoju projektnih prijedloga za udruge i ustanove u području Erasmus+ za obrazovanje i mlade, te za promicanje sudjelovanja u Erasmus+ kod mladih. Uvođenje županijske DiscoverEU potpore (džeparca) od 150 EUR za dobitnike putnih propusnica u sklopu DiscoverEU inicijative. Postavljanje “Karte Europe u tvojoj školi” s lokacijama na koje su učenici putovali u sklopu međunarodnih mobilnosti u svrhu promocije sudjelovanja u istima.

6. Vrednovanje neformalnog obrazovanja i volontiranja

Uvođenje sustava pri kojem se volontiranje i kompetencije stečene neformalnim obrazovanjem vrednuju kao dodatni bodovi na županijskim natjecajima (stipendije, potpore, zapošljavanje).

7. Županijska nagrada za najučenika/cu generacije

Uvođenje godišnje županijske nagrade i javnog priznanja za najučenika/cu generacije u kategorijama gimnazijskih, 4-godišnjih i 3-godišnjih strukovnih programa.

8. Županijska nagrada “Mlada/i Volonter/ka godine”

Uvođenje godišnje županijske nagrade i javnog priznanja za pojedinca koji je pokazao iznimnu predanost u volontiranju.

9. Potpora civilnoj zaštiti

Snažnije uključivanje mladih u sustav civilne zaštite kroz različite aktivnosti koje mogu biti korisne, poput upravljanja bespilotnim letjelicama, radioamaterstva, izviđaštva, pružanja prve pomoći i slično.

IV. Zapošljavanje i poduzetništvo

1. Potpore za pokretanje poslovanja

Pri otvaranju OPG-a, obrta ili trgovačkog društva, uvođenje mjera za mlade koje uključuju: (su)financiranje troškova registracije te oslobađanje od županijskih poreza i drugih javnih davanja i pokrivanje 100% troškova obveznih članarina u komorama i/li udruženjima (HOK, HGK) u prve tri godine poslovanja.

2. Poduzetnički inkubator i coworking prostor

Osnivanje mreže poduzetničkih inkubatora u županiji koji nude mentorsku podršku i povoljan coworking prostor za mlade poduzetnike.

3. Županijska garancija za mlade

Obveza Županije da svakoj mladoj osobi (18-29 g.) nezaposlenoj duže od 4 mjeseca ponudi plaćenu praksu, naukovanje ili dodatno obrazovanje (npr. prekvalifikaciju).

4. Program “Talenti za ostanak” i potpora za povratak

Aktivno spajanje najboljih studenata s lokalnim tvrtkama te uvođenje jednokratne potpore za mlade koji se nakon studija vrate i zaposle u KKŽ.

5. Regulacija učeničke i studentske prakse

Uvođenje prakse i politike “nulte tolerancije” na neplaćeni staž za mlade, uz propisivanje minimalne satnice za studentski rad u županiji te ustanovama i trgovačkim društvima u kojima je županija osnivač odnosno vlasnik. Županijsko sufinanciranje praksi u privatnim tvrtkama.

6. Potpora mladim poljoprivrednicima

Osiguravanje dodatnih bodova i prednosti za mlade poljoprivrednike na javnim natječajima i pozivima vezanima uz poljoprivredu. Sufinanciranje edukacije poljoprivrednika kako bi se unaprijedila poljoprivredna proizvodnja te potaknulo mlade na bavljenje poljoprivredom.

7. Karijerni dani u gostima

Organizacija sajma poslova u gradovima županije na kojem se studentima iz KKŽ i drugim zainteresiranim studentima predstavljaju isključivo tvrtke iz KKŽ koje traže visokoobrazovane kadrove.

V. Promet i mobilnost

1. Sufinanciranje troškova vozačkog ispita

Uvođenje modela kojim Županija pokriva troškova polaganja vozačkog ispita (B kategorija) za maturante slabijeg socioekonomskog statusa.

2. Nightlife bus/train i uvođenje dodatnih linija

Uvođenje noćnih linija vikendom, blagdanima i tijekom većih manifestacija unutar županije kako bi mladi mogli imati siguran i pouzdan prijevoz tijekom noćnih izlazaka te podnošenje službene inicijative HŽ-u za uvođenje dodatnih linija prema Zagrebu i Varaždinu.

3. Sigurna stajališta

Sustavna provjera, obnova i opremanje svih autobusnih stajališta (nadstrešnica, klupa, rasvjeta, vozni red) koje koriste učenici srednjih škola i studenti.

4. Program “Siguran put do škole”

Analiza i sanacija opasnih prometnih točaka u blizini škola (uspornici, pješački prijelazi).

VI. Socijalna politika i zdravlje

1. Besplatan i kvalitetan školski obrok

Osiguravanje besplatnog ili vrlo povoljnog obroka za sve srednjoškolce, kako to imaju svi ostali u sustavu odgoja i obrazovanja (vrtićarci, učenici osnovnih škola, studenti), uz standardizaciju nutritivno kvalitetnog jelovnika s minimalno 50% lokalnih namirnica korištenjem opcije kratkih lanaca opskrbe u javnim nabavama za hranu u školama.

2. Program “Druga prilika za opremu”

Rashodovana računalna oprema iz županije, njenih ustanova i trgovačkih društva servisiraju se i dodjeljuje učenicima i studentima slabijeg imovinskog stanja.

3. Baka/djed servis

Uspostava mjere “baka/djed servis” za čuvanje djece mladih roditelja koji nemaju mjesto u vrtiću uz uvođenje naknade za djedove i bake.

4. Psiholog u svakoj srednjoj školi i domovima zdravlja

Osiguravanje sredstava za zapošljavanje stručnog suradnika psihologa u svakoj srednjoj školi. Za ostale mlade, zapošljavanje psihologa u domovima zdravlja.

5. Javnozdravstveni i preventivni programi

Pokretanje javnozdravstvenih preventivnih programa za mlade u suradnji sa zavodom za javno zdravstvo s fokusom na aktivni život, zdravu prehranu, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti. Uključuje i anonimno i besplatno testiranje na spolno prenosive bolesti.

6. Sistematski pregledi za mlade

Uvođenje besplatnog sistematskog pregleda za studente na 3. i 5. godini studija, te za sve ostale mlade s navršenih 25 godina.

7. Osiguranje menstrualnih potrepština

Postavljanje dispensera s besplatnim menstrualnim i higijenskim potrepštinama u svim srednjim školama.

VII. Stambena politika

1. Donošenje Županijske stambene strategije

Izrada strateškog dokumenta koji definira modele stambenog zbrinjavanja (javni najam, POS+, potpore).

2. Osnivanje Županijske stambene zadruge

Iniciranje i osiguravanje početnog kapitala za osnivanje stambene zadruge koja gradi stanove za članove po trošku izgradnje.

3. Standardizirani ugovor o najmu stana

Izrada i javna objava pravno provjerenog predloška ugovora o najmu stana.

4. **Poticanje izgradnje kuća**

Pomoć mladim obiteljima prilikom izgradnje kuće kroz povoljne kredite, potpora prilikom sakupljanja dokumentacije potrebne za izgradnju.

VIII. Kultura, sport i slobodno vrijeme

1. **Županijska “Youth Card” kartica**

Uvođenje županijske kartice (digitalne) kojom mladi ostvaruju popuste kod lokalnih poduzetnika (kafići, trgovine, usluge) koji se odluče uključiti u promociju.

2. **Kulturni vaučer za mlade**

Dodjela godišnjeg budžeta (npr. 50 EUR) svakoj mladoj osobi, iskoristivog isključivo za ulaznice za kulturne sadržaje i događaje (kazalište, kino, muzeji, koncerti) na području županije.

3. **Knjižnica kao treći prostor**

Sufinanciranje preuređenja knjižnica u neformalne zone za učenje i druženje, uz produženo radno vrijeme, posebice tijekom ispitnih rokova. Osiguravanje besplatne godišnje članarine za sve mlade (15-29 g.).

4. **Izgradnja vanjskih sportskih i rekreacijskih sadržaja**

Postavljanje street workout parkova, samoposlužnih “bike repair” stanica i postavljanje rasvjete na vanjske sportske terene za korištenje do ponoći.

5. **“Last minute” ulaznice za kulturu**

Sva neprodana mjesta za kulturne događaje koje (su)financira Županija, pola sata prije početka postaju dostupna mladima po simboličnoj cijeni (npr. 2 EUR).

6. **“Županijska kuća” u Zagrebu i Varaždinu**

Županija unajmljuje i održava veći stan ili poslovni prostor koji studentima iz KKŽ služi kao prostor za učenje i okupljanje.

IX. Digitalizacija i komunikacija

1. **Potpuna digitalizacija usluga za mlade “Sve na klik”**

Osiguravanje da se 100% zahtjeva i komunikacije sa županijom može obaviti online putem e-Građani, uz digitalni potpis i praćenje statusa prijave u realnom vremenu.

2. **Moderna komunikacija i dostupnost informacija**

Redizajn web stranice Županije s “Kutkom za mlade”, uvođenje mjesečnog e-newslettera, online kalendara događanja te osuvremenjivanje komunikacije putem društvenih mreža.

3. **Politika youth-friendly jezika**

Uvođenje obveze da svi javni pozivi i odluke vezani za mlade budu napisani na youth-friendly način, jednostavno i razumljivo.

4. **Poboljšanje Wi-Fi na javnim prostorima**

Postavljanje, održavanje i moderniziranje besplatnih Wi-Fi hotspotova u javnim prostorima (trgovi, parkovi, kolodvori).

X. Potpora organizacijama mladih i radu s mladima

1. Osiguravanje prostora za rad udruga mladih

Sustavno rješavanje pitanja prostora za udruge mladih, osiguravanjem adekvatnih i dostupnih prostora za rad i aktivnosti.

2. Transparentno i višegodišnje programsko financiranje udruga

Uspostava jasnog i bodovnog sustava za financiranje udruga mladih i za mlade. Uvođenje modela trogodišnjeg programskog financiranja za udruge koje zadovolje kriterije, čime im se osigurava stabilnost i mogućnost dugoročnog planiranja.

3. Podrška udrugama u pripremi i provedbi EU projekata

Organizacija edukacija i pružanje stručne podrške udrugama u pisanju i provedbi EU projekata.

4. Studijska putovanja i nagrađivanje stručnjaka

Osiguravanje budžeta za studijska putovanja za radnike s mladima i članove Savjeta radi razmjene dobre prakse.

Izradili:

Antun Đuranek

Leo Fel

Niko Kovačić

Lovro Prišelec

Ivan Sinjeri